

Statsbudsjettet 2008 - Kap 340, post 72 Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene

Ant.	Bispedømme	Kommune	Tilskudd i kroner 2008
1	Oslo	Oslo	195 000
1	Oslo	Bærum	73 000
1	Oslo	Asker	57 000
1	Borg	Halden	51 000
1	Borg	Moss	51 000
1	Borg	Sarpsborg	57 000
1	Borg	Fredrikstad	63 000
1	Borg	Hvaler	44 000
1	Borg	Aremark	43 000
1	Borg	Marker	44 000
1	Borg	Rømskog	43 000
1	Borg	Trøgstad	44 000
1	Borg	Spydeberg	44 000
1	Borg	Askim	47 000
1	Borg	Eidsberg	46 000
1	Borg	Skiptvet	44 000
1	Borg	Rakkestad	45 000
1	Borg	Råde	45 000
1	Borg	Rygge	47 000
1	Borg	Våler	44 000
1	Borg	Hobøl	44 000
1	Borg	Vestby	47 000
1	Borg	Ski	51 000
1	Borg	Ås	47 000
1	Borg	Frogn	47 000
1	Borg	Nesodden	48 000
1	Borg	Oppegård	50 000
1	Borg	Aurskog-Høland	47 000
1	Borg	Sørum	47 000
1	Borg	Fet	46 000
1	Borg	Rælingen	47 000
1	Borg	Enebakk	46 000
1	Borg	Lørenskog	52 000
1	Borg	Skedsmo	55 000
1	Borg	Nittedal	49 000
1	Borg	Gjerdrum	44 000
1	Borg	Ullensaker	50 000
1	Borg	Nes	48 000
1	Borg	Eidsvoll	48 000
1	Borg	Nannestad	46 000
1	Borg	Hurdal	44 000
1	Hamar	Kongsvinger	48 000
1	Hamar	Hamar	51 000
1	Hamar	Ringsaker	52 000
1	Hamar	Løten	45 000
1	Hamar	Stange	48 000
1	Hamar	Nord-Odal	44 000
1	Hamar	Sør-Odal	45 000

1	Hamar	Eidskog	45 000
1	Hamar	Grue	44 000
1	Hamar	Åsnes	45 000
1	Hamar	Våler	44 000
1	Hamar	Elverum	48 000
1	Hamar	Trysil	45 000
1	Hamar	Åmot	44 000
1	Hamar	Stor-Elvdal	44 000
1	Hamar	Rendalen	44 000
1	Hamar	Engerdal	43 000
1	Hamar	Tolga	43 000
1	Hamar	Tynset	44 000
1	Hamar	Alvdal	44 000
1	Hamar	Folldal	43 000
1	Hamar	Os	44 000
1	Hamar	Lillehammer	50 000
1	Hamar	Gjøvik	51 000
1	Hamar	Dovre	44 000
1	Hamar	Lesja	44 000
1	Hamar	Skjåk	44 000
1	Hamar	Lom	44 000
1	Hamar	Vågå	44 000
1	Hamar	Nord-Fron	45 000
1	Hamar	Sel	45 000
1	Hamar	Sør-Fron	44 000
1	Hamar	Ringebu	44 000
1	Hamar	Øyer	44 000
1	Hamar	Gausdal	45 000
1	Hamar	Østre Toten	47 000
1	Hamar	Vestre Toten	46 000
1	Hamar	Jevnaker	45 000
1	Hamar	Lunner	45 000
1	Hamar	Gran	47 000
1	Hamar	Søndre Land	45 000
1	Hamar	Nordre Land	45 000
1	Hamar	Sør-Aurdal	44 000
1	Hamar	Etnedal	43 000
1	Hamar	Nord-Aurdal	45 000
1	Hamar	Vestre Slidre	44 000
1	Hamar	Øystre Slidre	44 000
1	Hamar	Vang	43 000
1	Tunsberg	Drammen	59 000
1	Tunsberg	Kongsberg	50 000
1	Tunsberg	Ringerike	51 000
1	Tunsberg	Hole	45 000
1	Tunsberg	Flå og Nes	87 000 ¹⁾
1	Tunsberg	Gol	44 000
1	Tunsberg	Hemsedal	44 000
1	Tunsberg	Ål	44 000
1	Tunsberg	Hol	44 000
1	Tunsberg	Sigdal	44 000
1	Tunsberg	Krødsherad	44 000
1	Tunsberg	Modum	46 000
1	Tunsberg	Øvre Eiker	47 000
1	Tunsberg	Nedre Eiker	49 000

1	Tunsberg	Lier	49 000
1	Tunsberg	Røyken	48 000
1	Tunsberg	Hurum	45 000
1	Tunsberg	Flesberg	44 000
1	Tunsberg	Rollag	43 000
1	Tunsberg	Nore og Uvdal	44 000
1	Tunsberg	Horten	50 000
1	Tunsberg	Holmestrand	46 000
1	Tunsberg	Tønsberg	53 000
1	Tunsberg	Sandefjord	55 000
1	Tunsberg	Larvik	54 000
1	Tunsberg	Svelvik	45 000
1	Tunsberg	Sande	45 000
1	Tunsberg	Hof	44 000
1	Tunsberg	Re	88 000 ¹⁾
1	Tunsberg	Andebu	44 000
1	Tunsberg	Stokke	46 000
1	Tunsberg	Nøtterøy	49 000
1	Tunsberg	Tjøme	44 000
1	Tunsberg	Lardal	44 000
1	Agder og Telemark	Porsgrunn	52 000
1	Agder og Telemark	Skien	57 000
1	Agder og Telemark	Notodden	46 000
1	Agder og Telemark	Siljan	44 000
1	Agder og Telemark	Bamble	47 000
1	Agder og Telemark	Kragerø	46 000
1	Agder og Telemark	Drangedal	44 000
1	Agder og Telemark	Nome	45 000
1	Agder og Telemark	Bø	44 000
1	Agder og Telemark	Sauherad	44 000
1	Agder og Telemark	Tinn	45 000
1	Agder og Telemark	Hjartdal	43 000
1	Agder og Telemark	Seljord	44 000
1	Agder og Telemark	Kviteseid	44 000
1	Agder og Telemark	Nissedal	43 000
1	Agder og Telemark	Fyresdal	43 000
1	Agder og Telemark	Tokke	44 000
1	Agder og Telemark	Vinje	44 000
1	Agder og Telemark	Risør	45 000
1	Agder og Telemark	Grimstad	48 000
1	Agder og Telemark	Arendal	54 000
1	Agder og Telemark	Gjerstad	44 000
1	Agder og Telemark	Vegårshei	44 000
1	Agder og Telemark	Tvedestrand	45 000
1	Agder og Telemark	Froland	44 000
1	Agder og Telemark	Lillesand	46 000
1	Agder og Telemark	Birkenes	44 000
1	Agder og Telemark	Åmli	44 000
1	Agder og Telemark	Iveland	43 000
1	Agder og Telemark	Evje og Hornnes	44 000
1	Agder og Telemark	Bygland	43 000
1	Agder og Telemark	Valle	43 000
1	Agder og Telemark	Bykle	43 000
1	Agder og Telemark	Kristiansand	65 000
1	Agder og Telemark	Mandal	47 000

1	Agder og Telemark	Farsund	46 000
1	Agder og Telemark	Flekkefjord	45 000
1	Agder og Telemark	Vennesla	46 000
1	Agder og Telemark	Songdalen	45 000
1	Agder og Telemark	Søgne	46 000
1	Agder og Telemark	Marnardal	44 000
1	Agder og Telemark	Åseral	43 000
1	Agder og Telemark	Audnedal	43 000
1	Agder og Telemark	Lindesnes	44 000
1	Agder og Telemark	Lyngdal	45 000
1	Agder og Telemark	Hægebostad	43 000
1	Agder og Telemark	Kvinesdal	45 000
1	Agder og Telemark	Sirdal	43 000
1	Stavanger	Eigersund	47 000
1	Stavanger	Sandnes	60 000
1	Stavanger	Stavanger	75 000
1	Stavanger	Haugesund	52 000
1	Stavanger	Sokndal	44 000
1	Stavanger	Lund	44 000
1	Stavanger	Bjerkreim	44 000
1	Stavanger	Hå	47 000
1	Stavanger	Klepp	47 000
1	Stavanger	Time	47 000
1	Stavanger	Gjesdal	46 000
1	Stavanger	Sola	49 000
1	Stavanger	Randaberg	46 000
1	Stavanger	Forsand	43 000
1	Stavanger	Strand	46 000
1	Stavanger	Hjelmeland	44 000
1	Stavanger	Suldal	44 000
1	Stavanger	Sauda	44 000
1	Stavanger	Finnøy	44 000
1	Stavanger	Rennesøy	44 000
1	Stavanger	Kvitsøy	43 000
1	Stavanger	Bokn	43 000
1	Stavanger	Tysvær	46 000
1	Stavanger	Karmøy	54 000
1	Stavanger	Utsira	43 000
1	Stavanger	Vindafjord	88 000 ¹⁾
1	Bjergvin	Bergen	111 000
1	Bjergvin	Etne	44 000
1	Bjergvin	Sveio	44 000
1	Bjergvin	Bømlo	46 000
1	Bjergvin	Stord	48 000
1	Bjergvin	Fitjar	44 000
1	Bjergvin	Tysnes	44 000
1	Bjergvin	Kvinnherad	47 000
1	Bjergvin	Jondal	43 000
1	Bjergvin	Odda	45 000
1	Bjergvin	Ullensvang	44 000
1	Bjergvin	Eidfjord	43 000
1	Bjergvin	Ulvik	43 000
1	Bjergvin	Granvin	43 000
1	Bjergvin	Voss	47 000

1	Bjergvin	Kvam	45 000
1	Bjergvin	Fusa	44 000
1	Bjergvin	Samnanger	44 000
1	Bjergvin	Os	47 000
1	Bjergvin	Austevoll	44 000
1	Bjergvin	Sund	45 000
1	Bjergvin	Fjell	49 000
1	Bjergvin	Askøy	49 000
1	Bjergvin	Vaksdal	44 000
1	Bjergvin	Modalen	43 000
1	Bjergvin	Osterøy	45 000
1	Bjergvin	Meland	45 000
1	Bjergvin	Øygarden	44 000
1	Bjergvin	Radøy	44 000
1	Bjergvin	Lindås	47 000
1	Bjergvin	Austrheim	44 000
1	Bjergvin	Fedje	43 000
1	Bjergvin	Masfjorden	43 000
1	Bjergvin	Flora	46 000
1	Bjergvin	Gulen	44 000
1	Bjergvin	Solund	43 000
1	Bjergvin	Hyllestad	43 000
1	Bjergvin	Høyanger	44 000
1	Bjergvin	Vik	44 000
1	Bjergvin	Balestrand	43 000
1	Bjergvin	Leikanger	44 000
1	Bjergvin	Sogndal	45 000
1	Bjergvin	Aurland	43 000
1	Bjergvin	Lærdal	44 000
1	Bjergvin	Årdal	45 000
1	Bjergvin	Luster	44 000
1	Bjergvin	Askvoll	44 000
1	Bjergvin	Fjaler	44 000
1	Bjergvin	Gaular	44 000
1	Bjergvin	Jølster	44 000
1	Bjergvin	Førde	46 000
1	Bjergvin	Naustdal	44 000
1	Bjergvin	Bremanger	44 000
1	Bjergvin	Vågsøy	45 000
1	Bjergvin	Selje	44 000
1	Bjergvin	Eid	45 000
1	Bjergvin	Hornindal	43 000
1	Bjergvin	Gloppen	45 000
1	Bjergvin	Stryn	45 000
1	Møre	Molde	50 000
1	Møre	Kristiansund	92 000 ¹⁾
1	Møre	Ålesund	54 000
1	Møre	Vanylven	44 000
1	Møre	Sande	44 000
1	Møre	Herøy	45 000
1	Møre	Ulstein	45 000
1	Møre	Hareid	44 000
1	Møre	Volda	45 000
1	Møre	Ørsta	46 000
1	Møre	Ørskog	44 000

1	Møre	Norddal	44 000
1	Møre	Stranda	44 000
1	Møre	Stordal	43 000
1	Møre	Sykkylven	45 000
1	Møre	Skodje	44 000
1	Møre	Sula	45 000
1	Møre	Giske	45 000
1	Møre	Haram	45 000
1	Møre	Vestnes	45 000
1	Møre	Rauma	45 000
1	Møre	Nesset	44 000
1	Møre	Midsund	44 000
1	Møre	Sandøy	43 000
1	Møre	Aukra	44 000
1	Møre	Fræna	46 000
1	Møre	Eide	44 000
1	Møre	Averøy	44 000
1	Møre	Gjemnes	44 000
1	Møre	Tingvoll	44 000
1	Møre	Sunnadal	45 000
1	Møre	Surnadal	45 000
1	Møre	Rindal	44 000
1	Møre	Halsa	43 000
1	Møre	Smøla	44 000
1	Møre	Aure	87 000 ¹⁾
1	Nidaros	Trondheim	88 000
1	Nidaros	Hemne	44 000
1	Nidaros	Snillfjord	43 000
1	Nidaros	Hitra	44 000
1	Nidaros	Frøya	44 000
1	Nidaros	Ørland	44 000
1	Nidaros	Agdenes	43 000
1	Nidaros	Rissa	45 000
1	Nidaros	Bjugn	44 000
1	Nidaros	Åfjord	44 000
1	Nidaros	Roan	43 000
1	Nidaros	Osen	43 000
1	Nidaros	Oppdal	45 000
1	Nidaros	Rennebu	44 000
1	Nidaros	Meldal	44 000
1	Nidaros	Orkdal	46 000
1	Nidaros	Røros	45 000
1	Nidaros	Holtålen	44 000
1	Nidaros	Midtre Gauldal	45 000
1	Nidaros	Melhus	47 000
1	Nidaros	Skaun	45 000
1	Nidaros	Klæbu	45 000
1	Nidaros	Malvik	46 000
1	Nidaros	Selbu	44 000
1	Nidaros	Tydal	43 000
1	Nidaros	Steinkjer	49 000
1	Nidaros	Namsos	46 000
1	Nidaros	Meråker	44 000
1	Nidaros	Stjørdal	49 000
1	Nidaros	Frosta	44 000

1	Nidaros	Leksvik	44 000
1	Nidaros	Levanger	48 000
1	Nidaros	Verdal	47 000
1	Nidaros	Mosvik	43 000
1	Nidaros	Verran	44 000
1	Nidaros	Namdalseid	43 000
1	Nidaros	Inderøy	45 000
1	Nidaros	Snåsa	44 000
1	Nidaros	Lierne	43 000
1	Nidaros	Røyrvik	43 000
1	Nidaros	Namsskogan	43 000
1	Nidaros	Grong	44 000
1	Nidaros	Høylandet	43 000
1	Nidaros	Overhalla	44 000
1	Nidaros	Fosnes	43 000
1	Nidaros	Flatanger	43 000
1	Nidaros	Vikna	44 000
1	Nidaros	Nærøy	44 000
1	Nidaros	Leka	43 000
1	Sør-Hålogaland	Bodø	99 000 ¹⁾
1	Sør-Hålogaland	Narvik	48 000
1	Sør-Hålogaland	Bindal	43 000
1	Sør-Hålogaland	Sømna	44 000
1	Sør-Hålogaland	Brønnøy	45 000
1	Sør-Hålogaland	Vega	43 000
1	Sør-Hålogaland	Vevelstad	43 000
1	Sør-Hålogaland	Herøy	43 000
1	Sør-Hålogaland	Alstahaug	45 000
1	Sør-Hålogaland	Leirfjord	44 000
1	Sør-Hålogaland	Vefsn	47 000
1	Sør-Hålogaland	Grane	43 000
1	Sør-Hålogaland	Hattfjelldal	43 000
1	Sør-Hålogaland	Dønna	43 000
1	Sør-Hålogaland	Nesna	43 000
1	Sør-Hålogaland	Hemnes	44 000
1	Sør-Hålogaland	Rana	50 000
1	Sør-Hålogaland	Lurøy	44 000
1	Sør-Hålogaland	Træna	43 000
1	Sør-Hålogaland	Rødøy	43 000
1	Sør-Hålogaland	Meløy	45 000
1	Sør-Hålogaland	Gildeskål	44 000
1	Sør-Hålogaland	Beiarn	43 000
1	Sør-Hålogaland	Saltdal	44 000
1	Sør-Hålogaland	Fauske	46 000
1	Sør-Hålogaland	Sørfold	44 000
1	Sør-Hålogaland	Steigen	44 000
1	Sør-Hålogaland	Hamarøy	43 000
1	Sør-Hålogaland	Tysfjord	44 000
1	Sør-Hålogaland	Lødingen	44 000
1	Sør-Hålogaland	Tjeldsund	43 000
1	Sør-Hålogaland	Evenes	43 000
1	Sør-Hålogaland	Ballangen	44 000
1	Sør-Hålogaland	Røst	43 000
1	Sør-Hålogaland	Værøy	43 000
1	Sør-Hålogaland	Flakstad	43 000

1	Sør-Hålogaland	Vestvågøy	46 000
1	Sør-Hålogaland	Vågan	45 000
1	Sør-Hålogaland	Hadsel	45 000
1	Sør-Hålogaland	Bø	44 000
1	Sør-Hålogaland	Øksnes	44 000
1	Sør-Hålogaland	Sortland	46 000
1	Sør-Hålogaland	Andøy	44 000
1	Sør-Hålogaland	Moskenes	43 000
1	Nord-Hålogaland	Harstad	49 000
1	Nord-Hålogaland	Tromsø	61 000
1	Nord-Hålogaland	Kvæfjord	44 000
1	Nord-Hålogaland	Skånland	44 000
1	Nord-Hålogaland	Bjarkøy	43 000
1	Nord-Hålogaland	Ibestad	43 000
1	Nord-Hålogaland	Gratangen	43 000
1	Nord-Hålogaland	Lavangen	43 000
1	Nord-Hålogaland	Bardu	44 000
1	Nord-Hålogaland	Salangen	44 000
1	Nord-Hålogaland	Målselv	45 000
1	Nord-Hålogaland	Sørreisa	44 000
1	Nord-Hålogaland	Dyrøy	43 000
1	Nord-Hålogaland	Tranøy	43 000
1	Nord-Hålogaland	Torsken	43 000
1	Nord-Hålogaland	Berg	43 000
1	Nord-Hålogaland	Lenvik	46 000
1	Nord-Hålogaland	Balsfjord	45 000
1	Nord-Hålogaland	Karlsøy	44 000
1	Nord-Hålogaland	Lyngen	44 000
1	Nord-Hålogaland	Storfjord	44 000
1	Nord-Hålogaland	Kåfjord - Gaivuotna	44 000
1	Nord-Hålogaland	Skjervøy	44 000
1	Nord-Hålogaland	Nordreisa	44 000
1	Nord-Hålogaland	Kvænangen	43 000
1	Nord-Hålogaland	Vardø	44 000
1	Nord-Hålogaland	Vadsø	45 000
1	Nord-Hålogaland	Hammerfest	46 000
1	Nord-Hålogaland	Guovdageaidnu-Kautokeino	44 000
1	Nord-Hålogaland	Alta	48 000
1	Nord-Hålogaland	Loppa	43 000
1	Nord-Hålogaland	Hasvik	43 000
1	Nord-Hålogaland	Kvalsund	43 000
1	Nord-Hålogaland	Måsøy	43 000
1	Nord-Hålogaland	Nordkapp	44 000
1	Nord-Hålogaland	Porsanger	44 000
1	Nord-Hålogaland	Karasjohka-Karasjok	44 000
1	Nord-Hålogaland	Lebesby	43 000
1	Nord-Hålogaland	Gamvik	43 000
1	Nord-Hålogaland	Berlevåg	43 000
1	Nord-Hålogaland	Deatnu - Tana	44 000
1	Nord-Hålogaland	Unjarga-Nesseby	43 000
1	Nord-Hålogaland	Båtsfjord	44 000
1	Nord-Hålogaland	Sør-Varanger	46 000
429	Sum		20 000 000

¹⁾ Fellesråd som mottar to grunntilskudd som følge av sammenslåing

UTVIKLINGSTREKK I DEN LOKALE KIRKEØKONOMIEN 2004–2006

Departementet har i årlige rundskriv orientert om utviklingstrekk i kirkeøkonomien på bakgrunn av de siste foreliggende regnskaper fra de kirkelige fellesrådene/menighetsråd i ettsoknskommuner. Stortinget har i nyere tid blitt bredt orientert om utviklingen i fellesrådenes økonomi gjennom St.meld. nr 14 (2000-2001) *Børs og katedral* og St.meld. nr. 41 (2004-2005) *Om økonomien i Den norske kirke*. I den årlige budsjettproposisjonen, jf. St.prp. nr. 1, har Stortinget vært orientert om hovedtrekk i fellesrådenes økonomiske utvikling fra år til år. Under pkt. 1 nedenfor er inntatt den aktuelle omtalen i St.prp. nr. 1 for 2008. Under pkt. 2 er gjennomgått hovedtall fra fellesrådenes driftsregnskap for årene 2004-2006, med bl.a. fordeling på inntektskilder, utgiftsformål, utgiftsarter og innbyggerintervaller. Under pkt. 3 er tilsvarende oversikter gitt for fellesrådenes investeringsregnskap. Under pkt. 5 er inntatt tabeller basert på regnskapsopplysninger fra menighetsråd i kommuner med flere sokn.

1. St.prp. nr. 1 (2007-2008) – omtalen av kirkeregnskapene 2005 og 2006

I St.prp. nr. 1 (2007-2008) ble det gitt følgende omtale av den økonomiske utviklingen for de kirkelige fellesrådene:

”Fellesrådenes økonomiske situasjon uttrykker langt på vei den økonomiske situasjonen for Den norske kirke. For fellesrådene er utviklingen i de kommunale overføringene av størst betydning.

Kirkeregnskapene for 2005 viste at fellesrådenes driftsinntekter fra 2004 til 2005 økte med 4,7 pst., mens driftsutgiftene økte med 4,1 pst. De kommunale overføringene for finansiering av fellesrådenes driftsutgifter økte med 2,2 pst. Lønns- og prisutviklingen for kommunesektoren fra 2004 til 2005 var noe høyere, dvs. 3,2 pst. Utviklingen i fellesrådenes økonomi i 2006 sammenholdt med fellesrådenes regnskaper for 2005, er vist i tabell 9.24 slik disse er innrapportert til Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9.24 De kirkelige fellesrådenes inntekter og utgifter i 2005 og 2006 (i 1 000 kr)

	2005	2006
Driftsinntekter	2 667 000	2 787 000
Investeringsinntekter	294 000	302 000
Inntekter ¹	2 961 000	3 089 000
Driftsutgifter	2 541 000	2 704 000
Investeringsutgifter	354 000	381 000
Utgifter ¹	2 895 000	3 085 000
Netto driftsresultat ²	111 000	73 000
Netto driftsresultat, andel av driftsinntekter	4,2 pst.	2,6 pst.
Kommunale overføringer, drift ³	1 840 000	1 927 000

1. Inkl. alle inntekter og utgifter i drifts- og investeringsregnskapet, eksklusivt finansinntekter og -utgifter. Enkelte steder føres utgifter og inntekter ved kirkegårdsdriften i kommuneregnskapet. Nettoutgiftene ved dette, som var 34,2 mill. kroner i 2005 og 39,5 mill. kroner i 2006, er inkludert her og i de øvrige radene i tabellen.

2. I netto driftsresultat inngår driftsinntekter og -utgifter samt finansinntekter og -utgifter, som var hhv. 21 mill. kroner og 31 mill. kroner. Refusjonsbeløp for merverdiavgift på investeringsutgifter, ca. 59 mill. kroner, føres som driftsinntekt og inngår dermed i driftsresultatet.
3. Inkl. verdien av finansielle overføringer fra kommunene, verdien av kommunal tjenesteyting og nettoutgifter for kirkegårdsdrift ført i kommuneregnskapet.

Det framgår av tabellen at fellesrådenes samlede inntekter økte med 128 mill. kroner eller 4,3 pst. fra 2005 til 2006. Driftsinntektene økte med 120 mill. kroner eller 4,5 pst., mens investeringsinntektene økte med 8 mill. kroner. Av investeringsinntektene på 302 mill. kroner utgjorde overføringene fra kommunene ca. 215 mill. kroner.

Fellesrådenes samlede utgifter økte med 190 mill. kroner eller 6,6 pst. Økningen i driftsutgiftene var på 163 mill. kroner eller 6,4 pst. Investeringsutgiftene økte med 27 mill. kroner (8 pst.) Av de samlede investeringsutgiftene i 2006 var 231 mill. kroner relatert til kirkebyggene, mens tilsvarende tall for 2005 var 205 mill. kroner.

Netto driftsresultat, som viser driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, var for fellesrådene på 111 mill. kroner i 2005 og 73 mill. kroner for 2006. Netto driftsresultat angir hvor mye som kan avsettes til finansiering av investeringsutgifter og framtidig drift, og gir et uttrykk for fellesrådenes økonomiske handlefrihet. Målt som andel av driftsinntektene var netto driftsresultat for fellesrådene på 4,2 pst. i 2005 og 2,6 pst. i 2006.

Overføringene fra kommunene er den viktigste finansieringskilden for fellesrådenes driftsutgifter. I 2006 utgjorde disse 69 pst. av fellesrådenes driftsinntekter. Veksten i de kommunale overføringene fra 2005 til 2006 var på 4,7 pst. Til sammenlikning er lønns- og prisveksten for kommunesektoren fra 2005 til 2006 beregnet til 3,7 pst ¹.

Den økonomiske veksten for fellesrådene i 2006 var noe høyere enn lønns- og prisveksten i kommunesektoren. Driftsutgiftene økte imidlertid mer enn driftsinntektene, noe som ga et svakere driftsresultat enn året før. Netto driftsresultat i 2006 var imidlertid fortsatt positivt, også når det ikke tas hensyn til at refundert beløp for merverdiavgift på investeringsutgifter inngår i driftsinntektene. Forholdet mellom investeringsutgifter og -inntekter sier lite om fellesrådenes økonomiske situasjon, men økningen i investeringsutgiftene i 2006 er en indikasjon på det økonomiske handlingsrommet.”

2. Fellesrådenes driftsregnskap 2004-2006

2.1. Driftsinntekter

Driftsinntektene til de kirkelige fellesrådene for 2004, 2005 og 2006, fordelt på inntektskilder, er vist i tabell 2.1.

---

¹ Rapport fra Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi, april 2007.

Tabell 2.1 Driftsinntektene til de kirkelige fellesrådene i 2004, 2005 og 2006 fordelt på inntektskilder (i 1000 kr)

Inntektskilder	2004	2005	2006	Endring 04/05 i pst	Endring 05/06 i pst
Kommunale overføringer	1 796 000	1 840 000	1 927 000	2,4	4,7
Statlige overføringer	204 000	224 000	239 000	9,8	6,7
Overføring fra menighetsråd	70 000	89 000	82 000	27,1	-7,9
Salgs- og leieinntekter	163 000	181 000	192 000	10,4	6,7
Refusjon av lønn fra trygdeforvaltningen	65 000	65 000	63 000	0,0	-3,1
Gaver, ofringer o.a	44 000	50 000	52 000	13,6	4,0
Andre inntekter	58 000	64 000	64 000	10,3	0,0
Refusjon for mva påløpt i inv. regnskapet	51 000	54 000	59 000	5,9	9,3
Refusjon for mva påløpt i driftregnskapet	94 000	100 000	109 000	6,4	9,0
Sum	2 545 000	2 667 000	2 787 000	4,8	4,5

Som det framgår av tabellen, økte de samlede driftsinntektene for fellesrådene med 4,8 pst. fra 2004 til 2005, og med 4,5 pst. fra 2005 til 2006. De offentlige overføringene fra staten og kommunene økte med i alt 5 pst. fra 2005 til 2006. De øvrige driftsinntektene økte fra 603 mill. kroner i 2005 til 621 mill. kroner i 2006, dvs. med ca. 3 pst.

De kommunale overføringene, som er den viktigste inntektskilden for fellesrådene, økte med 4,7 pst. fra 2005 til 2006. Lønns- og prisveksten for kommunesektoren er av det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi beregnet til 3,7 pst for samme tidsrom. De kommunale overføringene tilsvarte 70,5 pst. av fellesrådenes inntekter i 2004, og 69 pst. i 2005 og 2006. De kommunale overføringene omfatter flere kategorier. Hovedkategorien er finansielle overføringer, som var på 1 717 mill. kroner i 2005 og 1 804 mill. kroner i 2006. Overføringer i form av tjenesteytelser var verdsatt til 89 mill. kroner i 2005 og 83 mill. kroner i 2006. I tillegg har visse kommuner drifts- og/eller forvaltningsansvar for kirkegårdene. Enkelte steder er dette ført som tjenesteytelser i fellesrådets regnskap, mens andre steder er utgifter ved kirkegårdsdriften kun ført i kommuneregnskapet. I tabell 2.1, tabell 2.2 og tabell 2.3 inngår regnskapstall fra kommuneregnskapene der utgiftene ved kirkegårdsdriften ikke er ført i fellesrådets regnskap ². Disse utgiftene (nettoutgifter) var 34 mill. kroner i 2005 og 40 mill. kroner i 2006.

De statlige overføringene tilsvarte 8,6 pst. av fellesrådenes inntekter i 2006. Som det framgår av tabell 2.2 økte de statlige overføringene med 15 mill. kroner (6,7 pst.) fra 2005 til 2006. Endringen har bl.a. bakgrunn i følgende forhold: Statens økte bevilgninger til trosopplæringsreformen, som tilførte menighetene en økning på ca. 14 mill. kroner i 2006, reduksjonen i driftstilskuddet til fellesrådene fra 64,7 mill kroner i 2005 til 49,5 mill. kroner i 2006, jf. statsbudsjettet kap. 340, post 72, og økningen i det særskilte statstilskuddet til diakoni, undervisning og kirkemusikk, som økte med 6,5 mill. kroner i 2006, fra 86,5 mill. kroner til 93,0 mill. kroner.

² Regnskapstall for kirkegårdsdrift er hentet fra kommuneregnskapet for Oslo, Sandefjord, Skedsmo, Modum, Vennesla, Sola, Time, Nesodden og Gjesdal.

I tabell 2.2 og 2.3 er driftsinntekter og kommunale overføringer summert for fellesråd som tilhører samme innbyggerintervall. Inndelingen i innbyggerintervall for alle årene, jf. tabell 2.2, er bestemt ut fra antall innbyggere som hørte inn under fellesrådet (kommunen) i 2006. Oppgitte tall i tabellene for 2004 og 2005 avviker derfor noe i forhold til presentasjonen av regnskapstallene for 2004 i departementets rundskriv V 13B/2005 og regnskapstallene for 2006 i rundskriv V-25N/2006.

Tabell 2.2 Driftsinntekter for de kirkelige fellesrådene i 2004, 2005 og 2006 fordelt etter innb. intervall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>Antall fellesråd</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>Endring 04/05 i pst</i>	<i>Endring 05/06 i pst</i>
Under 2 500	129	218 000	214 000	225 000	-1,8	5,1
2 500-4 999	108	336 000	359 000	382 000	6,8	6,4
5 000-9 999	91	395 000	403 000	424 000	2,0	5,2
10 000-19 999	56	415 000	438 000	447 000	5,8	2,1
20 000-49 999	34	474 000	500 000	534 000	5,5	6,8
Over 50 000	13	707 000	753 000	775 000	6,5	2,9
Sum	431	2 545 000	2 667 000	2 787 000	4,8	4,5

Tabellen viser at det var størst økning i driftsinntektene fra 2004 til 2006 for fellesrådene som hører til i kommuner med 2 500 – 4 999 innbyggere. Økningen for disse var på 13,7 pst. i perioden, fordelt med 6,8 pst. i 2005 og 6,4 pst. i 2006. Fellesrådene med den minste inntektsveksten i perioden er fellesråd som hører til i kommuner med færre enn 2 500 innbyggere. Driftsinntektene for disse økte med 3,2 pst fra 2004 til 2006, fordelt med en nedgang på 1,8 pst. i 2005 og en oppgang på 5,1 pst. i 2006.

Tabell 2.3 Kommunale overføringer i 2004, 2005 og 2006, fordelt etter innb intervall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>Endring 04/05 i pst</i>	<i>Endring 05/06 i pst</i>
Under 2 500	148 000	150 000	155 000	1,4	3,3
2 500-4 999	244 000	240 000	260 000	-1,6	8,3
5 000-9 999	282 000	288 000	298 000	2,1	3,5
10 000-19 999	286 000	290 000	301 000	1,0	3,8
20 000-49 999	331 000	342 000	370 000	3,3	8,2
Over 50 000	505 000	530 000	543 000	5,0	2,5
Sum	1 796 000	1 840 000	1 927 000	2,4	4,7

Det framgår av tabellen at økningen i de kommunale overføringene fra 2005 til 2006 har variert mellom fellesrådene i de ulike intervallgruppene, fra 2,5 pst. til 8,3 pst. Størst økning i de kommunale overføringene for perioden 2004–2006 har det vært for fellesrådene som hører til i kommuner med 20 000 – 49 999 innbyggere. Økningen for disse var i gjennomsnitt på 11,8 pst. i perioden. Fellesråd med svakest gjennomsnittlig vekst i de kommunale overføringene for perioden, er fellesråd som hører til i kommuner med færre enn 2 500 innbyggere. De kommunale overføringene for disse økte med 4,7 pst. fra 2004 til 2006, fordelt med 1,4 pst i 2005 og 3,3 pst i 2006.

2.2. Driftsutgifter

Driftsutgiftene til de kirkelige fellesrådene i 2006 fordelt på arter er vist i tabell 2.4.

Tabell 2.4 Driftsutgifter for kirkelige fellesråd i 2004, 2005 og 2006 fordelt på arter (i 1000 kr)

Driftsutgifter	2004	2005	2006	Endring 04/05 i pst	Endring 05/06 i pst
Lønnsutgifter	1 512 000	1 561 000	1 663 000	3,2	6,5
Utstyrsanskaffelser	61 000	67 000	60 000	9,8	-10,4
Vedlikeholdsutgifter	101 000	104 000	114 000	3,0	9,6
Øvrige driftsutgifter	460 000	485 000	517 000	5,4	6,6
Overføringsutgifter	186 000	188 000	200 000	1,1	6,4
Utgifter til mva. - drift	88 000	102 000	110 000	15,9	7,8
<i>Kommunal kirkegårdsdrift</i>	33 000	34 000	40 000	3,0	17,6
Sum	2 441 000	2 541 000	2 704 000	4,1	6,4

Av tabellen framgår at fellesrådenes driftsutgifter, inklusive kommunal kirkegårdsdrift, økte med 100 mill. kroner fra 2004 til 2005 og med 163 mill. kroner fra 2005 til 2006. Økningen fra 2005 til 2006 skyldes først og fremst veksten i lønnsutgiftene. Disse økte med ca. 102 mill. kroner (6,5 pst.) fra 2005 til 2006. Veksten i fellesrådenes lønnsutgifter fra 2005 til 2006 må bl.a. ses i sammenheng med de økte statlige bevilgningene til trosopplæringsprosjekter.

Øvrige driftsutgifter økte med 6,6 pst. fra 2005 til 2006, dvs. fra 485 mill. kroner til 517 mill. kroner. Under kategorien hører bl.a. energi- og oppvarmingsutgifter, som økte fra 97 mill. kroner i 2005 til 110 mill. kroner i 2006. I 2004 var disse utgiftene 90 mill. kroner. Fellesrådenes utgifter til forsikring, som også inngår i denne utgiftsarten, er redusert de senere årene. I 2004 var forsikringsutgiftene på 48 mill. kroner, i 2005 på 33 mill. kroner og i 2006 på 30 mill. kroner.

Vedlikeholdsutgiftene hadde størst prosentvis økning fra 2005 til 2006 når kommunal kirkegårdsdrift holdes utenfor. Vedlikeholdsutgiftene økte med 9,6 pst. fra 2005 til 2006.

I tabell 2.5 er vist driftsutgiftene til fellesrådene, fordelt etter innbyggertall, jf. inndelingen i tabell 2.2.

Tabell 2.5 Driftsutgiftene til fellesrådene i 2004, 2005 og 2006 fordelt på innb.intervall (i 1000 kr)

Innbyggerintervall	2004	2005	2006	Endring 04/05 i pst	Endring 05/06 i pst
Under 2 500	205 000	206 000	219 000	0,5	6,3
2 500-4 999	317 000	345 000	372 000	8,8	7,8
5 000-9 999	375 000	386 000	409 000	2,9	6,0
10 000-19 999	399 000	408 000	439 000	2,3	7,6
20 000-49 999	457 000	475 000	511 000	3,9	7,6
Over 50 000	688 000	721 000	754 000	4,8	4,6
Sum	2 441 000	2 541 000	2 704 000	4,1	6,4

Størst økning i driftsutgiftene fra 2004 til 2006 har det vært for fellesrådene som hører til i kommuner med 2 500 – 4 999 innbyggere. Økningen for disse var på gjennomsnittlig 17 pst. i perioden. Disse fellesrådene har også hatt den største inntektsveksten i perioden.

I tabell 2.6 er vist fellesrådenes driftsutgifter fordelt på formål.

Tabell 2.6 Driftsutgifter til kirkelige formål 2004-2006 fordelt etter utgiftsformål (i 1000 kr)

Utgiftsformål	2004	2005	2006	Endring 04/05 i pst	Endring 05/06 i pst
Kirkelig administrasjon	700 000	735 000	775 000	5,0	5,4
Kirker	1 024 000	1 024 000	1 077 000	-0,1	5,2
Kirkegårder	467 000	473 000	498 000	1,5	5,3
Andre kirkelige formål	250 000	309 000	354 000	23,6	14,6
Sum	2 441 000	2 541 000	2 704 000	4,1	6,4

Økningen i driftsutgiftene under *Andre kirkelige formål* har både i 2005 og 2006 vært vært markert høyest. Dette må bl.a. ses i sammenheng med økte statlige bevilgninger til trosopplæringsreformen og til kateket- og diakonstillinger. Samlet utgiftsvekst under de andre formålene var i 2005 på 1,9 pst og i 2006 på 5,3 pst.

Kirkebyggene

I tabell 2.7 er driftsutgiftene under formålet *Kirker* fordelt etter arter.

Tabell 2.7 Driftsutgifter til kirkene i 2004, 2005 og 2006 (i 1000 kr)

Utgiftsarter	2004	2005	2006	Endring 04/05 i pst	Endring 05/06 i pst
Lønnsutgifter	659 000	656 000	682 000	-0,5	4,0
Utstysanskaffelser	18 000	20 000	19 000	11,1	-5,0
Vedlikeholdsutgifter	58 000	64 000	72 000	10,3	12,5
Øvrige driftsutgifter	196 000	200 000	207 000	2,0	3,5
Overføringsutgifter	32 000	23 000	33 000	-28,1	43,5
Tjenesteyting	18 000	10 000	9 000	-44,4	-10,0
Utgifter til mva. - drift	43 000	51 000	55 000	18,6	7,8
Sum	1 024 000	1 024 000	1 077 000	0,0	5,2

Tabellen viser bl.a. at utgiftene til vedlikehold har økt fra 58 mill. kroner i 2004 til 64 mill. kroner i 2005 og til 72 mill. kroner i 2006. Den kommunale tjenesteytingen på området ble samtidig redusert med 8 mill. kroner i 2005 og 1 mill. kroner i 2006. Utgifter til forsikring av kirkebyggene var i 2004 på 38 mill. kroner, i 2005 på 24 mill. kroner og i 2006 på 21 mill. kroner. Energi- og oppvarmingsutgifter tilknyttet kirkebyggene har økt fra 74 mill. kroner i 2004 til 82 mill. kroner i 2005 og til 89 mill. kroner i 2006.

2.3 Driftsregnskapet – resultatet for fellesrådene i 2006

Tabell 2.2 og tabell 2.5 viser fellesrådenes driftsinntekter og driftsutgifter i 2006. Som det framgår av tabellene økte driftsutgiftene mer enn driftsinntektene. Brutto driftsresultat i 2006 er dermed svekket i forhold til tidligere år. I 2004 var brutto driftsresultat på 104 mill. kroner, i 2005 på 126 mill. kroner og i 2006 på 83 mill. kroner. Som det også framgår av tabell 2.2 og tabell 2.5, var det positivt brutto driftsresultat for alle innbyggerintervallene i 2006. Nedenfor følger tabell som viser netto driftsresultat,

dvs. driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, for de ulike innbyggerintervallene. Tabellen viser også netto driftsresultat målt som andel av driftsinntektene.

Tabell 2.8 Fellesrådenes netto driftsresultat 2004, 2005 og 2006 fordelt på innbyggerintervall (i 1000 kr)

Innbyggerintervall	Netto driftsresultat 2004	Netto driftsresultat 2005	Netto driftsresultat 2006	Andel av driftsinntekter
Under 2 500	12 000	7 000	5 000	2,2
2 500-4 999	18 000	12 000	9 000	2,4
5 000-9 999	19 000	13 000	13 000	3,1
10 000-19 999	15 000	29 000	9 000	2,0
20 000-49 999	16 000	23 000	17 000	3,2
Over 50 000	15 000	27 000	20 000	2,6
Sum	95 000	111 000	73 000	2,6

Netto driftsresultat i 2006 var 73 mill. kroner summert for alle fellesrådene. I alt 35 mill. kroner ble overført til dekning av utgifter i investeringsregnskapet, 13 mill. kroner til dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk og 33 mill. kroner var udisponert overskudd. Nettobeløpet avsatt til fond i 2006 summert for alle fellesrådene var negativt (-8 mill. kroner). I alt 94 mill. kroner ble avsatt til fond, mens bruk av midler fra fond eller tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk beløp seg til 102 mill.

3. Fellesrådenes investeringsregnskap 2004-2006

3.1 Investeringsutgifter og -inntekter

De samlede *investeringsutgiftene* var på 381 mill. kroner for fellesrådene i 2006. Investeringsutgiftene til de kirkelige fellesrådene i 2004, 2005 og 2006 fordelt på ulike arter er vist i tabell 3.1.

Tabell 3.1 Investeringsutgifter for fellesrådene i 2004, 2005 og 2006 fordelt på arter (i 1000 kr)

Utgiftsarter	2004	2005	2006
Lønnsutgifter	2 000	3 000	5 000
Utstyersanskaffelser	31 000	45 000	44 000
Vedlikehold, byggetjenester, nybygg	217 000	195 000	219 000
Øvrige investeringsutgifter	79 000	55 000	55 000
Utgifter til mva - investering	61 000	56 000	58 000
Sum	390 000	354 000	381 000

I tabell 3.2 er angitt hvordan investeringsutgiftene fordelte seg på formål i 2004, 2005 og 2006. I tabell 3.3 er vist hvordan investeringsutgiftene fordelte seg på de ulike innbyggerintervallene.

Tabell 3.2 Investeringsutgifter for fellesrådene 2004, 2005 og 2006 fordelt på formål (i 1000 kr)

Utgiftsformål	2004	2005	2006
Kirkelig Administrasjon	21 000	8 000	19 000
Kirker	269 000	205 000	231 000
Kirkegårder	97 000	119 000	115 000
Andre kirkelige formål	3 000	22 000	16 000
Sum	390 000	354 000	381 000

Tabell 3.3 Investeringsutgifter for fellesrådene 2004, 2005 og 2006 fordelt etter innbyggertall (i 1000 kr)

Innbyggerintervall	2004	2005	2006
Under 2 500	17 000	13 000	13 000
2 500-4 999	29 000	32 000	40 000
5 000-9 999	23 000	48 000	49 000
10 000-19 999	60 000	59 000	51 000
20 000-49 999	99 000	81 000	108 000
Over 50 000	162 000	121 000	120 000
Sum	390 000	354 000	381 000

De samlede *investeringsinntektene* for fellesrådene var på 301 mill. kroner i 2004, 294 mill. kroner i 2005 og 302 mill. kroner i 2006. Av dette utgjorde overføringene fra kommunene 240 mill. kroner i 2004, 227 mill. kroner i 2005 og 215 mill. kroner i 2006.

Tabell 3.4 viser fellesrådenes inntekter i forbindelse med investeringer, fordelt etter inntektskilder. Tabell 3.5 viser fordelingen etter innbyggerintervall.

Tabell 3.4 Investeringsinntekter for fellesrådene i 2004, 2005 og 2006 fordelt på inntektskilder (i 1000 kr)

Inntektskilder	2004	2005	2006
Kommunale overføringer	204 000	226 000	205 000
Kommunal tjenesteyting	36 000	1 000	10 000
Statlige overføringer	2 000	23 000	13 000
Overføring fra menighetsråd	15 000	12 000	9 000
Gaver, ofringer o.a	15 000	20 000	10 000
Andre inntekter	29 000	12 000	55 000
Sum	301 000	294 000	302 000

Tabell 3.5 Investeringsinntekter for fellesrådene 2004, 2005 og 2006 fordelt etter innbyggerintervall (i 1000 kr)

Innbyggerintervall	2004	2005	2006
0-2 500	10 000	6 000	9 000
2 500-4 999	19 000	29 000	23 000
5 000-9 999	22 000	36 000	42 000
10 000-19 999	59 000	31 000	54 000
20 000-49 999	69 000	56 000	84 000
Over 50 000	122 000	136 000	90 000
Sum	301 000	294 000	302 000

Som det framgår av tabell 3.4 og tabell 3.1 var de samlede investeringsutgiftene for fellesrådene i 2006 i alt 79 mill. kroner høyere enn investeringsinntektene. I tillegg ble i alt 165 mill. kroner avsatt til fond, dekning av tidligere års underskudd o.l. Det samlede inndekningsbehovet på 243 mill. kroner ble dekket ved at 35 mill. kroner ble overført fra driftsregnskapet, 152 mill. kroner ved bruk av fond og 44 mill. kroner ved bruk av lån, mens ca. 13 mill. kroner var regnskapsmessig udekket.

4. Menighetsrådenes driftsregnskaper 2006 (menighetsråd i flersoknskommuner)

Foruten de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene i kommuner med ett sokn, skal også menighetsrådene i kommuner med flere sokn rapportere regnskapsopplysninger til Statistisk sentralbyrå. I tabell 4.1 er vist driftsinntektene i 2006 for disse menighetsrådene. Tallene i tabellene er oppaggregert med bakgrunn i innrapporterte regnskapstall fra ca. 70 pst. av menighetsrådene. Ca. 30 pst. av menighetsrådene har ikke sendt inn regnskapsopplysninger til Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.1 Driftsinntekter for menighetsrådene i 2006 fordelt på inntektskilder (i 1000 kr)

Salg, egenbetaling og avgifter	150 000
Refusjoner, inntekter	50 000
Tilskudd fra stat/kommune/kirkelig fellesråd	120 000
Offer innsamlet til egen virksomhet	70 000
Offer innsamlet til annen virksomhet	70 000
Tilskudd, gaver fra andre	80 000
Sum driftsinntekter	540 000

De samlede driftsinntektene for samtlige fellesråd og menighetsråd, jf. tabell 2.1 og tabell 4.1, utgjorde 3,2 mrd. kroner i 2006 eksklusive overføringer mellom rådene. Mens overføringene fra stat og kommune utgjør nærmere 80 pst. av fellesrådenes driftsinntekter, kommer menighetsrådenes driftsinntekter i hovedsak fra innsamlede midler. Ca. 70 pst. av menighetsrådenes inntekter er innsamlede midler i form av salgs-, gave- og offerinntekter, ca. 20 pst. er offentlige overføringer og ca. 10 pst. er refusjoner.

I tabell 4.2 er vist menighetsrådenes driftsutgifter i 2006, fordelt på utgiftsarter.

Tabell 4.2 Driftsutgifter for menighetsrådene i 2006 fordelt på utgiftsarter (i 1000 kr)

Lønn og sosiale utgifter	100 000
Kjøp av varer og tjenester	230 000
Refusjoner	70 000
Tilskudd og gaver til andre	40 000
Overføring av ofringer til andre	70 000
Sum driftsutgifter	510 000

De samlede driftsutgiftene for alle fellesråd og menighetsråd, eksklusive overføringer mellom rådene, var på ca. 3,1 mrd. kroner i 2006. Menighetsrådenes utgifter tilsvarte ca. 16 pst. av de samlede driftsutgiftene. Videre framgår det av tabellen 4.2, jf. tabell 2.4, at 95 pst. av fellesrådenes og menighetsrådenes samlede lønnsutgifter er regnskapsført hos fellesrådene/menighetsrådene i ettsoknskommuner.

5. Tillegg – fellesrådenes regnskapsførte beløp 2006

I flere av tabellene som er presentert ovenfor, er summert utgifts- og inntektsarter som inngår i fellesrådenes kontoplan. I tilleggene som følger, jf. tilleggene 1a-2c, er det gitt en samlet oversikt over beløp som er ført i fellesrådenes drifts- og investeringsregnskaper for 2005 og 2006, samt oversikt over beløp som er utgifts- og inntektsført under hver enkelt art i henholdsvis drifts- og investeringsregnskapet for 2006.

Tillegg 1a - Driftsregnskapet

Oversikt – fellesrådenes driftsregnskap 2005 og 2006

(tall i 1000)

			Regnskap 2005	Regnskap 2006
			<i>Inntekter</i>	
L 1	600-659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	180 494	191 674
L 2	660-679	Salg av driftsmidler/fast eiendom	672	715
L 3	700-789	Refusjoner/overføringer	409 533	427 226
L 4	790	Kalkulatorisk inntekt ved kommunal tjenesteyting	89 233	82 751
L 5	800-829	Statlige tilskudd	165 101	180 135
L 6	830-839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	1 716 436	1 804 910
L 7	840-859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	20 833	8 750
L 8	860-879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	50 190	51 639
L 9	<i>Sum (L1:L8)</i>	<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>2 632 492</i>	<i>2 747 800</i>
			<i>Utgifter</i>	
L 10	010-099	Lønn og sosiale utgifter	1 560 929	1 663 216
L 11	100-299	Kjøp av varer og tjenester	655 808	691 283
L 12	300-389	Refusjoner/overføringer	39 835	50 326
L 13	390	Kalkulatorisk utgift ved kommunal tjenesteyting	88 811	82 782
L 14	400-479	Tilskudd og gaver	160 963	177 324
L 15	<i>Sum (L10:L14)</i>	<i>Sum driftsutgifter</i>	<i>2 506 346</i>	<i>2 664 931</i>
L 16	<i>(L9-L15)</i>	<i>Brutto driftsresultat</i>	<i>126 146</i>	<i>82 869</i>
			<i>Finansinntekter/-utgifter</i>	
L 17	900-909	Renteinntekter og utbytte	13 121	21 560
L 18	920-929	Mottatte avdrag på utlån	549	80
L 19	500-509	Renteutgifter og låneomkostninger	7 989	8 472
L 20	510-519	Avdrag på lån	20 056	22 184
L 21	520-529	Utlån, kjøp av aksje, andeler og lignende	734	921
L 22	<i>(L17+L18)-(L19:L21)</i>	<i>Netto finansinntekter/-utgifter</i>	<i>-15 109</i>	<i>-9 937</i>
L 23	590	Avskrivninger	99 566	103 842
L 24	990	Motpost avskrivninger	99 083	103 766
L 25	<i>(L16+L22)</i>	<i>Netto driftsresultat</i>	<i>111 037</i>	<i>72 932</i>
			<i>Interne finansieringstransaksjoner</i>	
L 26	930	Bruk av udisponert fra tidligere år	37 058	44 972
L 27	940-949	Bruk av disposisjonsfond	29 236	32 172
L 28	950-959	Bruk av bundne fond	22 239	24 799
L 29	960	Bruk av likviditetsreserve	708	279
L 30	<i>(Sum L26:L29)</i>	<i>Sum bruk av avsetninger</i>	<i>89 241</i>	<i>102 222</i>
L 31	530	Avsatt til dekning fra tidligere år	19 828	13 283
L 32	540-549	Avsatt til disposisjonsfond	43 132	53 913
L 33	550-559	Avsatt til bundne fond	44 718	38 583
L 34	560	Avsatt til styrking av likviditetsreserven	669	836
L 35	570	Overført til investeringsregnskapet	54 636	35 588
L 36		<i>Sum avsetninger</i>	<i>162 983</i>	<i>142 203</i>
<i>L25+L30-L36 (art 580) Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)</i>			<i>37 295</i>	<i>32 951</i>
<i>L25+L30-L36 (art 980) Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)</i>				

Tilegg 1b - Driftsregnskapet - Utgifter

Driftsutgifter 2006	Adm.	Kirker	Kirke- gårder	Annet	Sum
010 Fastlønn	344 688	498 601	175 988	175 403	1 194 680
020 Vikarer	7 771	34 274	8 224	10 393	60 662
030 Ekstrahjelp	7 067	13 241	24 597	6 785	51 690
040 Overtid	732	1 310	989	201	3 232
050 Annen lønn	4 248	3 611	1 839	1 683	11 381
060 Trekkpliktige godtgjørelser	414	837	309	497	2 057
080 Godtgjørelse folkevalgte	11 797	1 188	92	776	13 853
090 Pensjonsinnskudd	47 340	57 304	24 446	20 510	149 600
095 Trekkpliktige forsikringsordninger	1 780	871	375	302	3 328
099 Arbeidsgiveravgift	48 174	70 644	27 397	26 518	172 733
100 Kontormateriell	12 086	1 762	399	2 665	16 912
110 Aktivitetsrelatert forbruksmateriell/utstyr/tjenester	2 972	7 457	5 659	16 641	32 729
120 Annet forbruksmateriell	9 292	11 507	10 412	10 807	42 018
130 Post, bank, telefoni og datalinjer	19 977	6 399	1 524	2 461	30 361
140 Annonser, reklame, informasjon og representasjon	8 777	5 171	262	6 969	21 179
150 Opplæring, kurs (ikke oppgavepliktige)	10 280	2 734	1 224	3 928	18 166
155 Reiseutgifter, opplæring (ikke oppgavepliktige)	1 030	251	253	885	2 419
160 Utgifter og godtgjørelser for reiser og diett, bil mv.	4 914	9 345	2 798	2 413	19 470
165 Andre oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige ytelser	1 407	1 709	567	846	4 529
170 Reiseutgifter/drift av egne transportmidler	1 675	1 683	11 228	1 314	15 900
180 Energi	6 186	89 515	11 480	2 410	109 591
185 Forsikringer	5 708	21 289	2 301	671	29 969
190 Leie av lokaler og grunn	36 472	10 099	1 485	5 443	53 499
195 Avgifter, gebyrer og lisenser	23 320	11 145	6 790	1 706	42 961
200 Inventar og utstyr	12 113	17 218	8 493	5 708	43 532
210 Leie, leasing, kjøp av transportmidler	270	425	1 984	105	2 784
220 Leie, leasing, kjøp av maskiner	4 331	1 005	8 203	528	14 067
230 Vedlikehold og byggetjenester, nybygg	2 123	68 170	30 034	2 241	102 568
240 Serviceavtaler og reparasjoner	5 352	11 968	3 649	389	21 358
250 Materialer til vedlikehold	647	3 647	6 712	594	11 600
260 Renhold- vaskeri og vaktmestertjenester	1 944	3 798	1 897	1 158	8 797
265 Vakhold og vektertjenester, alarmsystemer	266	5 118	595	78	6 057
270 Konsulentjenester/kjøpte tjenester	20 320	6 696	9 444	4 357	40 817
280 Grunnerverv	0	0	0	0	0
285 Kjøp av eksisterende bygg og anlegg	0	0	0	0	0
300 Refusjon til staten/statlige institusjoner	1 024	1 119	0	238	2 381
330 Refusjon til kommune	9 363	7 374	3 715	404	20 856
340 Refusjon til fellesråd	3 295	470	966	2 125	6 856
350 Refusjon til menighetsråd	2 558	1 056	188	966	4 768
370 Refusjoner til andre	1 535	1 202	2 118	2 426	7 281
380 Interne overføringer	2 559	1 273	2 190	2 162	8 184
390 Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	41 269	9 399	31 093	1 021	82 782
400 Tilskudd til staten/statlige institusjoner	667	2 541	603	354	4 165
429 Moms generell kompensasjonsordning	26 220	54 973	22 239	6 928	110 360
430 Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	2 888	1 775	1 101	75	5 839
440 Tilskudd/gaver til fellesråd	17	179	10	74	280
450 Tilskudd/gaver til menighetsråd	11 175	7 200	0	5 140	23 515
465 Overføring av ofringer/innsamlende midler til andre	1 889	1 876	167	10 625	14 557
470 Tilskudd/gaver til andre	5 357	6 837	2 113	4 301	18 608
Sum driftsutgifter	775 289	1 077 266	458 152	354 224	2 664 931

Finansutgifter m.m. i 2006	Adm.	Kirker	Kirke- gårder	Annet	Sum
500 Renteutgifter	2 862	4 004	861	745	8 472
510 Avdragsutgifter	5 375	8 459	7 541	809	22 184
520 Utlån, kjøp av aksjer og andeler	828	30	0	63	921
530 Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	11 947	168	89	1 079	13 283
540 Avsetninger til ubundne fond	38 321	6 190	3 995	5 407	53 913
550 Avsetninger til bundne fond	10 529	9 815	5 695	12 544	38 583
560 Avsetning til likviditetsreserven	616	220	0	0	836
570 Overføring til investeringsregnskapet	13 140	16 058	5 892	498	35 588
580 Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	57 271	3 788	1 882	5 345	68 286
590 Avskrivninger	17 489	57 398	25 793	3 162	103 842
Finansutgifter	158 378	106 130	51 748	29 652	345 908

Utgiftspesifikasjonene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. for eksempel tabell 2.4, består av følgende utgiftsarter:

Lønn:	Artene (010-099)
Utstyrsanskaffelser:	Artene (200-220)
Vedlikeholdsutgifter:	Art 230+Art 250
Øvrige driftsutgifter:	Artene (100-195)+Art 240+Artene (260-299)
Overføringsutgifter:	Artene (300-380) +Art 390+ Art 400+Artene (430-499)
Utgifter til mva. – drift:	Art 429
<i>Kommunal kirkegårdsdrift, netto:</i>	<i>Kommuneregnskapet</i>
Sum, driftsutgifter	

Tillegg 1c – Driftsregnskapet – Inntekter

Driftsinntekter 2006		Sum
600	Brukerbetaling ved kirkelige tjenester	-17 508
610	Betaling fra deltakere	-23 667
620	Salg av varer og tjenester, gebyrer mv. utenfor avgiftsområdet	-37 137
630	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgift	-82 520
650	Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-30 842
660	Salg av driftsmidler	-619
670	Salg av fast eiendom	-96
700	Refusjoner fra staten/statlige institusjoner	-59 461
710	Sykelønnsrefusjon/refusjoner fra trygdeetaten	-63 409
728	Refusjon for mva påløpt i inv.regnskapet	-58 638
729	Refusjon for mva påløpt i driftsregnskapet	-108 986
730	Refusjon fra kommunen/kommunale institusjoner	-13 259
740	Refusjon fra fellesråd	-3 170
750	Refusjon fra menighetsråd	-75 659
770	Refusjon fra andre	-36 370
780	Interne overføringer	-8 274
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	-82 751
800	Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	-180 135
830	Tilskudd fra kommunen/kommunale institusjoner.	-1 804 910
840	Tilskudd fra fellesråd	-2 409
850	Tilskudd fra menighetsråd	-6 341
860	Offer/innsamlet til egen virksomhet	-11 869
865	Offer/innsamlet til annen virksomhet (eksterne offer)	-14 258
870	Tilskudd/gaver fra andre	-25 512
Sum driftsinntekter		-2 747 800

Finansinntekter m.m. 2006		Sum
900	Renteinntekter	-21 560
910	Bruk av lån	-652
920	Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv.	-80
930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-44 972
940	Bruk av ubundne fond	-32 172
950	Bruk av bundne fond	-24 799
960	Bruk av likviditetsreserve	-279
970	Overført fra driftsregnskap	0
980	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)	-34 480
990	Motpost avskrivninger	-103 766
Sum finansinntekter, drift		-262 760

Inntektskildene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. tabell 2.1, består av følgende arter:

Kommunale overføringer:	Art 790 + Art 830 + <i>komm. kirkegårdsdrift (netto) (kommuneregnskapet)</i>
Statlige overføringer:	Art 700 + Art 800
Overføring fra menighetsråd:	Art 750 + Art 850
Salgs- og leieinntekter:	Artene (600-650)
Refusjon av lønn fra trygdeforvaltningen:	Art 710
Gaver, ofringer o.a.:	Art 860+Art 865+Art 870
Andre inntekter:	Art 660+Art 670+Art 730+Art 740+Art 770+Art 780+Art 840
Refusjon for mva påløpt i inv. regnskapet:	Art 728
Refusjon for mva påløpt i driftregnskapet:	Art 729
Sum driftsinntekter:	

Oversikt – fellestrådenes investeringsregnskap 2005 og 2006

			<i>(tall i 1000)</i>	
			Regnskap 2005	Regnskap 2006
			<i>Investeringsutgifter</i>	
L 1	010-299	Investeringer i anleggsmidler	285 010	303 673
L 2	300-499	Refusjoner, mva m.m	69 336	77 705
L 3	500	Renteutgifter, låneomkostninger	494	859
L 4	510	Avdrag på lån (ekstraordinært)	2 770	5 735
L 5	520-529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l	2 440	9 670
L 6	530	Dekning av tidligere års udekket	10 625	5 837
L 7	540-560	Avsetninger	142 337	143 341
L 8	<i>Sum (L1:L6)</i>	<i>Årets finansieringsbehov</i>	<i>513 012</i>	<i>546 820</i>
			<i>Finansiert slik:</i>	
L 8	910	Bruk av lånemidler	74 337	44 255
L 9	600-670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiendom	1 472	4 459
L 10	700-790	Refusjoner	18 535	34 735
L 11	800-879	Tilskudd til investeringer	274 386	262 838
L 12	920	Mottatte avdrag på utlån (ekstraordinært)	68	202
L 13	<i>Sum (L8:L12)</i>	<i>Sum ekstern finansiering</i>	<i>368 798</i>	<i>346 489</i>
L 14	970	Overført fra driftsregnskapet	54 613	34 488
L 15	940-960	Bruk av avsetninger	78 979	150 453
L 16	930	Bruk av tidligere års udisponert	6 583	1 724
L 17	<i>Sum (L 13+L14:L16)</i>	<i>Sum finansiering</i>	<i>508 973</i>	<i>533 154</i>
	<i>L17-L8 (art 580)</i>	<i>udisponert</i>		
	<i>L8-L17 (art 980)</i>	<i>udekket</i>	<i>4 039</i>	<i>13 666</i>

Tillegg 2b – Investeringsregnskapet – utgifter

Investeringsutgifter 2006		Adm.	Kirker	Kirke- gårder	Annet	Sum
010	Fastlønn	909	2 210	664	6	3 789
020	Vikarer	49	40	0	161	250
030	Ekstrahjelp	3	241	16	55	315
040	Overtid	0	0	0	0	0
050	Annen lønn	0	0	0	0	0
060	Trekkpliktige godtgjørelser	0	17	0	0	17
080	Godtgjørelse folkevalgte	24	0	0	0	24
090	Pensjonsinnskudd	40	213	16	22	291
095	Trekkpliktige forsikringsordninger	0	0	0	0	0
099	Arbeidsgiveravgift	2	198	1	34	235
100	Kontormateriell	16	45	23	17	101
110	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieell/utstyr/tjenester	12	1	80	0	93
120	Annet forbruksmaterieell	13	707	51	14	785
130	Post, bank, telefoni og datalinjer	650	23	1	5	679
140	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	4	51	20	44	119
150	Opplæring, kurs (ikke oppgavepliktige)	34	47	2	0	83
155	Reiseutgifter, opplæring (ikke oppgavepliktige)	13	25	6	0	44
160	Utgifter og godtgjørelser for reiser og diett, bil mv.	8	102	1	1	112
165	Andre oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige ytelser	3	13	65	0	81
170	Reiseutgifter/drif av egne transportmidler	11	75	15	1	102
180	Energi	31	125	9	14	179
185	Forsikringer	25	1	5	6	37
190	Leie av lokaler og grunn	2	68	11	0	81
195	Avgifter, gebyrer og lisenser	142	263	136	31	572
200	Inventar og utstyr	3 238	22 466	3 482	462	29 648
210	Leie, leasing, kjøp av transportmidler	70	165	2 254	0	2 489
220	Leie, leasing, kjøp av maskiner	477	2 058	9 221	1	11 757
230	Vedlikehold og byggetjenester, nybygg	7 200	146 784	52 817	8 733	215 534
240	Serviceavtaler og reparasjoner	20	6	1 997	2	2 025
250	Materialer til vedlikehold	9	2 019	1 251	115	3 394
260	Renholds-, vaskeri- og vaktmestertjenester	0	2	0	0	2
265	Vakthold og vekttertjenester, alarmsystemer	0	47	52	3	102
270	Konsulenttjenester/kjøpte tjenester	1 582	8 862	12 774	22	23 240
280	Grunnerverv	0	140	2 982	2 602	5 724
285	Kjøp av eksisterende bygg og anlegg	0	0	50	1 719	1 769
300	Refusjon til staten/statlige institusjoner	0	0	0	0	0
330	Refusjon til kommune	0	1 766	0	0	1 766
340	Refusjon til fellestråd	0	0	0	0	0
350	Refusjon til menighetsråd	468	5 255	65	0	5 788
370	Refusjoner til andre	0	0	0	0	0
380	Interne overføringer	7	125	0	0	132
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	0	836	8 913	0	9 749
400	Tilskudd til staten/statlige institusjoner	0	167	223	0	390
429	Moms generell kompensasjonsordning	3 085	35 772	17 649	1 950	58 456
430	Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	0	93	0	0	93
440	Tilskudd/gaver til fellestråd	1 111	0	0	0	1 111
450	Tilskudd/gaver til menighetsråd	0	178	0	0	178
465	Overføring av ofringer/innsamlede midler til andre	0	0	0	33	33
470	Tilskudd/gaver til andre	0	9	0	0	9
Sum investeringsutgifter		19 258	231 215	114 852	16 053	381 378

Finansutgifter m.m. i 2006	Adm.	Kirker	Kirke- gårder	Annet	Sum
500 Renteutgifter	10	843	3	3	859
510 Avdragsutgifter	5 679	0	56	0	5 735
520 Utlån, kjøp av aksjer og andeler	9 178	321	68	103	9 670
530 Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	1 390	2 317	1 898	232	5 837
540 Avsetninger til ubundne fond	1 431	17 293	15 258	1 191	35 173
550 Avsetninger til bundne fond	475	72 609	27 499	6 831	107 414
560 Avsetning til likviditetsreserven	508	0	246	0	754
570 Overføring til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0
580 Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	3 855	1 370	1 430	1 212	7 867
590 Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum finansutgifter, investering	22 526	94 753	46 458	9 572	173 309

Utgiftspesifikasjonene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. for eksempel tabell 3.1, består av følgende arter:

Lønn:	Artene (010-099)
Utstyrsanskaffelser:	Artene (200-220)
Vedlikehold, byggtjenester, nybygg	Art 230 + Art 250
Øvrige investeringsutgifter:	Artene (100-195)+Art 240+Artene (260-299)+Artene (300-390)+Art 400+Artene (430-490)
Utgifter til mva. – investering:	Art 429
Sum, investeringsutgifter	

Tillegg 2c – Investeringsregnskapet – inntekter

Investeringsinntekter i 2006		Sum
600	Brukerbetaling ved kirkelige tjenester	-2
610	Betaling fra deltakere	-8
620	Salg av varer og tjenester, gebyrer mv. utenfor avgiftsområdet	-1
630	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgift	0
650	Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-51
660	Salg av driftsmidler	-776
670	Salg av fast eiendom	-3 621
700	Refusjoner fra staten/statlige institusjoner	-3 499
710	Sykelønnsrefusjon/refusjoner fra trygdeetaten	-74
728	Refusjon for mva påløpt i inv.regnskapet	0
729	Refusjon for mva påløpt i driftsregnskapet	0
730	Refusjon fra kommunen/kommunale institusjoner	-6 891
740	Refusjon fra fellesråd	-22
750	Refusjon fra menighetsråd	-6 351
770	Refusjon fra andre	-7 954
780	Interne overføringer	-195
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	-9 749
800	Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	-9 158
830	Tilskudd fra kommunen/kommunale institusjoner.	-204 695
840	Tilskudd fra fellesråd	-36 646
850	Tilskudd fra menighetsråd	-2 377
860	Offer/innsamlet til egen virksomhet	-445
865	Offer/innsamlet til annen virksomhet (eksterne offer)	-33
870	Tilskudd/gaver fra andre	-9 484
Sum investeringsinntekter		-302 032

Finansinntekter m.m. i 2006		Sum
900	Renteinntekter	-91
910	Bruk av lån	-44 255
920	Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv.	-111
930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-1 724
940	Bruk av ubundne fond	-47 821
950	Bruk av bundne fond	-97 715
960	Bruk av likviditetsreserve	-4 917
970	Overført fra driftsregnskap	-34 488
980	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)	-22 893
990	Motpost avskrivninger	-513
		-556 560

Inntektskildene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. tabell 3.4, består av følgende arter:

Kommunale overføringer:	Art 830
Kommunal tjenesteyting:	Art 790
Statlige overføringer:	Art 700 + Art 800
Overføring fra menighetsråd:	Art 750 + Art 850
Gaver, ofringer o.a.:	Art 860+ Art 865 + Art 870
Andre inntekter:	Artene (600-670) + Art 730 + Art 740 + Art 770 + Art 780 + Art 840
Sum investeringsinntekter:	

NOTAT FRA FORENINGEN FOR GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK

”REGNSKAPSFØRING AV TRANSAKSJONER MELLOM KOMMUNE- OG KIRKESEKTOREN

1. INNLEDNING OG BAKGRUNN

Ved kirkeloven av 7. juni 1996 ble det etablert nye myndighetsrelasjoner mellom kommunene og kirken. De enkelte menighetene (sokn) fikk større økonomisk selvstendighet, og de kirkelige fellesrådene ble lovfestede organer i hver kommune med oppgave å forvalte de kommunale bevilgningene til kirken. Kommunenes økonomiske ansvar for den kirkelige virksomheten er definert nærmere i kirkelovens § 15.

Kommunens økonomiske ansvar for den kirkelige virksomheten kan ivaretas på flere måter. Dette notatet fokuserer nærmere på regnskapsføringen av ulike typer overføringer fra kommunen til kirkelige organer (menighetsråd og kirkelige fellesråd). Uavhengig av hvilke løsninger som velges skal transaksjonene gjennomføres slik at reelle verdier kommer til uttrykk i de respektive regnskapene i størst mulig grad.

2. NÆRMERE OM REGELVERK OG DE ULIKE TRANSAKSJONER

Den juridiske grunnenheten (rettssubjektet) i Den norske kirke er soknet. Det er imidlertid to selvstendige organ som opptrer på vegne av soknet, kirkelig fellesråd og menighetsråd. Av lovens § 14 følger fellesrådets oppgaver og ansvar og av § 9 følger tilsvarende for menighetsrådet.

Kirkeloven § 17 sier at kirker er soknets eiendom, og videre fremgår det av lov om kirkegårder at kirkegårder er soknets eiendom. Det følger videre av kirkeloven at kirker og kirkegårder forvaltes av fellesrådet og derfor skal inngå i fellesrådets regnskap. Andre kirkelige eiendommer (menighetshus og lignende) kan være aktuelt å regnskapsføre i menighetsrådets regnskap.

Kirkeloven § 15 anviser områder som kommunen har et forpliktende utgiftsansvar for. Her heter det bl.a. følgende:

Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- a) utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker,*
  - b) utgifter til anlegg og drift av kirkegårder,*
  - c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd,*
  - d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold,*
  - e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring,*
  - f) utgifter til kontorhold for prester.*
- (.....)*

Etter avtale med kirkelig fellesråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål som nevnt i denne paragraf.

(.....)

Kommunen kan ta opp lån for finansiering av sine forpliktelser etter første ledd bokstav a) og b). De nærmere vilkår for kommunens låneopptak fremgår av kommunelovens § 50.

I hovedsak vil fellesrådet være mottaker av de kommunale overføringer, men kommunen vil også kunne yte midler til menighetsrådets virksomhet. I den videre framstilling er det imidlertid referert til fellesrådet som mottaker av de kommunale overføringene.

Hvilke kommunale overføringer (transaksjoner) skjer med utgangspunkt i kirkelovens § 15:

1. Årlig **driftstilskudd** (til lønninger, kontorhold, vedlikehold etc. og evt. til dekning av renter og avdrag på lån)

2. **Investeringstilskudd**

3. **Kommunal tjenesteyting** i stedet for særskilt bevilgning (Kirkeloven § 15, 4. ledd)

a) Drift – nærmere avtalte driftsoppgaver

b) Investeringer – Gjennomføring av avtalte investeringsprosjekter

Kommunal tjenesteyting medfører at det ikke skjer noen pengetransaksjon mellom kommune og kirkelig fellesråd, men det skjer i stedet utførelse av en tjeneste som trer i stedet for pengeoverføringen. Verdien av den tjenesten som kommunen utfører skal fremkomme i regnskapet som en overføring fra kommunen til kirkelig fellesråd. Utfordringen for kommunen er å beregne verdien som grunnlag for regnskapsregistrering.

I kommunens regnskap vil i tillegg til regnskapsforskriften og god kommunal regnskapsskikk, rapporteringsforskriften gi bestemmelser for regnskapsføringen. Kirkelig fellesråd har bestemmelser i egen økonomiforskrift samt god kommunal regnskapsskikk.

3. REGNSKAPSFØRING

Som det framgår har kommunen ansvar for å finansiere både drifts- og investeringsutgifter for fellesrådet. Spesielt i forhold til investeringsprosjekter er det reist spørsmål til den regnskapsmessige behandlingen. Investeringsprosjekter som følger av kirkelovens § 15 kan realiseres både i regi av fellesrådet og i regi av kommunen. I pkt. 3.2 nedenfor er det gitt nærmere redegjørelse for den regnskapsmessige behandlingen for investeringsprosjekt fellesrådet er ansvarlig for gjennomføringen av. I pkt. 3.3 b) er det redegjort for den regnskapsmessige behandlingen når kommunen gjennomfører prosjektet. Kommunens tilskudd til kirkelig fellesråd i forbindelse med investeringer vil ikke ha preg av å være forskotteringer og er uten noen form for tilbakebetalingsklausuler.

I kommunens regnskap vil bruk av art og funksjon til enhver tid måtte skje i samsvar med Rapporteringsforskriften, KOSTRA-veileder og de uttalelser/presiseringer som utgis.

3.1 Årlige driftstilskudd

Den regnskapsmessige behandling byr ikke på spesielle utfordringer. I kommunens driftsregnskap utgiftsføres driftstilskuddet som tilskudd til andre uten krav om motytelser. I fellesrådets driftsregnskap inntektsføres driftstilskuddet som tilskudd fra kommunen (Art 830).

Ved gjennomføring av investeringsprosjekter har fellesrådet mulighet til å ordne finansiering fra eksterne långivere. I slike tilfeller vil kommunens ansvar for investeringen komme til uttrykk gjennom fremtidige tilskudd til dekning av fellesrådets rente- og avdragsutgifter.

Dette tilskuddet vil i tilfelle inngå som en del av kommunens tilskudd til dekning av fellesrådets driftsutgifter og regnskapsføringen blir som angitt over.

3.2 Investeringsstilskudd

Tilskudd til andres investeringer er etter KRS nr 4 definert som en driftsutgift og skal i utgangspunktet ikke kunne lånefinansieres iht. kommuneloven § 50. Kirkeloven § 15, 6. ledd gir imidlertid hjemmel for unntak fra denne bestemmelse. Dette er understreket av KRD i rundskriv nr H-15/03 av 1.7.2003, hvor det fremkommer at det fortsatt vil være anledning til å lånefinansiere tilskudd til investeringer til kirkelig fellesråd med henvisning til de særskilte forpliktelser som kommunen har iht. kirkeloven § 15.

I kommunens regnskap vil derfor investeringstilskudd til kirkelig fellesråd kunne regnskapsføres i investeringsregnskapet som overføring til kirken. I fellesrådenes regnskap skal investeringstilskudd regnskapsføres i investeringsregnskapet på art 830.

3.3 Kommunal tjenesteyting

a) Drift

Kommunen kan etter avtale med fellesrådet utføre tjenestene selv i stedet for å overføre penger. Dette vil likevel være en økonomisk transaksjon som skal komme til uttrykk både i kommunens regnskap og i fellesrådets regnskap. Dette fordi kommunen og fellesrådet er to atskilte enheter, juridisk og regnskapsmessig.

Kommunal tjenesteyting innebærer at kommunen har ansvaret for utførelse av bestemte tjenester som er nærmere spesifisert i en tjenesteytingsavtale mellom kommunen og fellesrådet.

Tjenesteyting brukes oftest innen følgende områder:

- Regnskap, lønn, IT og andre administrative tjenester.
- Drift og vedlikehold av bygg og anlegg
- Lokaler (leie, renhold, strøm mv)
- Byggeaktiviteter

Når kommunen har inngått avtale om tjenesteyting for utførelse av en bestemt tjeneste, så innebærer det en forpliktelse for kommunen å levere denne tjeneste etter de spesifiserte kvalitetskrav som fremgår av avtale. Det er hva det koster kommunen å levere tjenesten som skal fremkomme i regnskapet som overføring til fellesrådet. Kommunen må derfor ha et system for å måle/beregne verdien av de ulike tjenester som ytes etter tjenesteytingsavtalen. Kommunen står fritt til å bestemme om tjenesten skal utføres ved bruk av egne ansatte eller kjøpe tjenestene eksternt.

Ansvaret for å fremskaffe pålitelige tall ligger til kommunen, og kommunen må derfor sørge for at slike beregninger oversendes kirkelig fellesråd som grunnlag for regnskapsføring

Fellesrådets driftsregnskap: Beregnet verdi av utførte tjenester regnskapsføres på egne arter 390 /790 - kalkulatoriske utgifter/inntekter ved kommunal tjenesteyting.

Kommunens driftsregnskap: Verdi av utførte tjenester regnskapsføres som henholdsvis overføringer på rammeområdet for kirke og fordelte utgifter på rammeområdet for tjenesteproduzenten.

b) Investering

For investeringsprosjekter kan kommunen i stedet for pengeoverføring til fellesrådet gjennomføre hele prosjektet og ”overlevere” det ferdige bygget/anlegget til fellesrådet. På lik linje med tjenesteyting drift som er omtalt foran under pkt a) vil det også for investeringsprosjekter være slik at det som det har kostet kommunen å gjennomføre investeringen skal fremkomme i regnskapet som overføring til fellesrådet.

Investeringsprosjekter som tilhører fellesrådet vil etter dette fortløpende bli registrert i kommunens investeringsregnskap. Ved årets slutt, pr 31.12, må derfor kommunen lage en oppstilling over medgått utgift i kalenderåret fordelt på hvert prosjekt som skal danne grunnlag for regnskapsføring i fellesrådets regnskap.

Kommunens regnskap: Gjennomførte investeringer regnskapsføres på eget område/prosjekt som senest ved årsavslutningen salderes med fordelte utgifter og motpost investeringstilskudd til kirken på rammeområdet for kirken. Da det ikke er snakk om bygg/anlegg til kommunens egen bruk skal disse ikke aktiveres i kommunens balanse.

Fellesrådets regnskap: Kommunens investeringstilskudd til kirken regnskapsføres i investeringsregnskapet på art 390 /790 - kalkulatoriske utgifter/inntekter ved kommunal tjenesteyting. Pågående prosjekter aktiveres i balansen som ”anlegg under oppføring”. Ferdige prosjekter aktiveres på det respektive anlegg og avskrivning påbegynnes senest året etter at et anlegg er slutført og tatt i bruk (på lik linje med anlegg som gjennomføres i fellesrådets eget regnskap).”